

สารบัญ

บทนำ		ก
บทที่หนึ่ง	“บาง” และการตั้งถิ่นฐานบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง	1
1.1	การวิเคราะห์รายนามสถานที่จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา พ.ศ.2449-2484	
1.2	องค์ประกอบน้ำบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง	
1.3	ลักษณะบางประการจากความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบ “บาง” กับแม่น้ำลำคลอง	
1.4	ประมวลผล	
บทที่สอง	ขอบเขตพื้นที่ชุมชนสวนผลไม้บริเวณกรุงเทพและปริมณฑลในอดีต	14
2.1	วิเคราะห์ช่วงเวลาดำเนินการซื้อขายสวนผลไม้	
2.2	ประเภทของลำน้ำและลักษณะบางประการของขอบเขตชุมชนสวนผลไม้บริเวณกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	
2.3	ประมวลผล	
บทที่สาม	การเปรียบเทียบมาตรฐานเครือข่ายลำคลองบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2450 และ 2550	30
3.1	ขั้นตอนการศึกษา	
3.2	ลักษณะมาตรฐานของเครือข่ายลำคลองจากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450	
3.3	การเปลี่ยนแปลงลักษณะมาตรฐานของเครือข่ายลำคลองจากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 และ พ.ศ. 2550	
3.4	ประมวลผล	
บทสรุป		48
ภาคผนวก		

สารบัญรูปภาพประกอบ

- รูปที่ 1.1- รูปแสดงการสุ่มเพื่อตรวจสอบรายนามสถานที่บริเวณปากเกร็ด จากแผนที่ทหาร L-7017
- รูปที่ 1.2- รูปแสดงการสุ่มเพื่อตรวจสอบรายนามสถานที่บริเวณปากเกร็ด จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2449-2484
- รูปที่ 1.3- รูปแสดงพื้นที่ 27ระวาง บนสารบัญแผนที่เพื่อทำการคัดรายนามสถานที่ “บาง” จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2449-2484
- รูปที่ 1.4- รูปแสดงตารางตัวอย่างบันทึกรายนามสถานที่ จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2449-2484
- รูปที่ 1.5- รูปแสดงการกำหนดพิกัดรายนามสถานที่ “บาง” จากแผนที่ทั้ง 27ระวาง และตารางการตรวจสอบค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของตำแหน่ง
- รูปที่ 1.6- รูปแสดงการกระจายตัวของรายนามสถานที่ “บาง” จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2449-2484
- รูปที่ 2.1- รูปแสดงโครงสร้างคลองสวนผลไม้ วิเคราะห์จากชุมชนสวนผลไม้คลองอัมพวาและคลองบางกอกน้อย
- รูปที่ 2.2- แผนที่แสดงบริเวณจุดตัดคลองลัดขยายแม่น้ำเจ้าพระยา 3 ตำแหน่ง
- รูปที่ 2.3- แผนที่แสดงโครงสร้างคลองสวนผลไม้อบริเวณจุดตัด คลองลัดบางกอกและแม่น้ำเจ้าพระยา
- รูปที่ 2.4- แผนที่แสดง โครงสร้างคลองสวนผลไม้อบริเวณจุดตัด คลองลัดบางกรวยและแม่น้ำเจ้าพระยา
- รูปที่ 2.5- แผนที่แสดง โครงสร้างคลองสวนผลไม้อบริเวณจุดตัด คลองลัดนนท์และแม่น้ำเจ้าพระยา
- รูปที่ 2.6- แผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2449-2484
- รูปที่ 2.7- แผนที่แสดงเครือข่ายลำคลอง จากแผนที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ.2449-2484
- รูปที่ 2.8- แผนที่แสดงความสัมพันธ์ของขอบเขตพื้นที่สวนผลไม้และการกระจายตัวของวัด ตลอดสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเส้นทางเดิมและเส้นทางใหม่
- รูปที่ 2.9- แผนที่แสดงความสัมพันธ์ของขอบเขตพื้นที่สวนผลไม้และเครือข่ายลำคลอง
- รูปที่ 3.1- แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 แสดงสัณฐานเมืองของกรุงรัตนโกสินทร์ในอดีต
- รูปที่ 3.2- แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2550 แสดงสัณฐานเมืองของกรุงรัตนโกสินทร์ในปัจจุบัน
- รูปที่ 3.3- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำทั้งหมด ที่ปรากฏอยู่ใน แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450
- รูปที่ 3.4- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำและถนนทางเดินทั้งหมด ที่ปรากฏอยู่ใน แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2550
- รูปที่ 3.5- แผนที่แสดง การเปรียบเทียบองค์ประกอบน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปบริเวณ คลองบางพรหม และเครือข่ายคลองสวนลำประโดง ชนิดสวน จากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 และ แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550
- รูปที่ 3.6- แผนที่แสดง การเปรียบเทียบองค์ประกอบน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปบริเวณ คลองบางลำพู คลองวัดบวรนิเวศ คูน้ำสระในบริเวณวัด และ คูน้ำหลังตึกแถวถนนตะนาวศรี จากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 และ แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550
- รูปที่ 3.7- แผนที่แสดง การเปรียบเทียบองค์ประกอบน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปบริเวณ คลองผดุงกรุงเกษม และ คูน้ำ-สระในบริเวณวังพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ จากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 และ แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550
- รูปที่ 3.8- แผนที่แสดง องค์ประกอบน้ำในกรุงรัตนโกสินทร์พร้อมสัญลักษณ์รายนาม จากแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450
- รูปที่ 3.9- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำทั้งหมดที่เปลี่ยนแปลงไปจากการซ้อนแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 และ พ.ศ.2550
- รูปที่ 3.10- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำเดิมในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 ที่ยังคงปรากฏในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550

รูปที่ 3.11- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำเค็มในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 ที่เปลี่ยนแปลงเป็นถนน
ในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550

รูปที่ 3.12- แผนที่แสดงองค์ประกอบน้ำเค็มในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2450 ที่เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ดิน
ในแผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ.2550